

ตัวบ่งชี้ที่ 16 ผลการพัฒนาตามอัตลักษณ์ของสถาบัน

ตัวบ่งชี้ที่ 16.1 ผลการบริหารสถาบันให้เกิดอัตลักษณ์

ตัวบ่งชี้ที่ 16.2 ผลการพัฒนাবัณฑิตตามอัตลักษณ์

ข้อมูลประกอบการพิจารณาอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

ตัวบ่งชี้ที่ 16 ผลการพัฒนาตามอัตลักษณ์ของสถาบัน

- ตัวบ่งชี้ที่ 16.1 ผลการบริหารสถาบันให้เกิดอัตลักษณ์
- ตัวบ่งชี้ที่ 16.2 ผลการพัฒนาด้านจิตตามอัตลักษณ์

อัตลักษณ์ คือ “บัณฑิตนักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้มีภูมิรู้ ภูมิธรรม ภูมิปัญญา”

1. คำนิยาม

- 1) **บัณฑิต** หมายถึง ผู้ทรงความรู้, ผู้มีปัญญา, นักปราชญ์, ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาซึ่งมี 3 ชั้น คือ ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก เรียกว่าบัณฑิต มหาบัณฑิต ดุษฎีบัณฑิต, ผู้มีความสามารถเป็นพิเศษโดยกำเนิด เช่น คนนี้เป็นบัณฑิตในทางเล่นดนตรี (ป., ส. ปณฺฑิต)
- 2) **นัก** หมายถึง ใช้ประกอบหน้าคำอื่นหมายความว่า ผู้ เช่น นักเรียน, ผู้ชอบ เช่น นักดื่ม นักท่องเที่ยว ผู้ชำนาญ เช่น นักเทศน์ นักดนตรี นักคำนวณ นักสืบ, ผู้มีอาชีพในทางนั้น ๆ เช่น นักกฎหมาย นักแสดง นักเขียน.
- 3) **วิทยาศาสตร์** หมายถึง ความรู้ที่ได้โดยการสังเกตและค้นคว้าจากปรากฏการณ์ธรรมชาติแล้วจัดเข้าเป็นระเบียบ, วิชาที่ค้นคว้าได้หลักฐานและเหตุผลแล้วจัดเข้าเป็นระเบียบ (น.)
- 4) **เทคโนโลยี** หมายถึง วิทยาการที่นำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ และอุตสาหกรรม (อ. technology)

(ข้อ 1-4) ที่มา : เว็บไซต์พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542

<http://rirs3.royin.go.th/dictionary.asp>

บัณฑิตนักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้มีภูมิรู้ ภูมิธรรม ภูมิปัญญา หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาที่มีภูมิรู้ ภูมิธรรม ภูมิปัญญา ที่นำวิทยาการความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ

2. ข้อมูลประกอบการกำหนดอัตลักษณ์ มีดังนี้

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีปณิธานอันมั่นคงที่จะดำรงความเป็นเลิศในทุกภารกิจ พัฒนาคุณภาพชีวิต มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการสะสมและสร้างสรรค์ภูมิรู้ ภูมิธรรม และภูมิปัญญา เพื่อพัฒนามนุษยชาติช้วนिरันตร์ และมีวิสัยทัศน์ที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่เป็นเลิศทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่สร้างสรรค์ภูมิรู้ ภูมิธรรม และภูมิปัญญา เพื่อการพัฒนาสังคมที่มีความสุขและยั่งยืน

โดยมีปรัชญาแนวทางการพัฒนาหลักสูตร คือ เน้นการพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพ ซึ่งในการจัดหลักสูตรจะต้องเน้นความรู้ความสามารถทั้งทางด้านวิชาชีพ และวิชาพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการเป็นบัณฑิตทางด้านวิชาชีพจะต้องเน้น**ปัจจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Technoware)** ส่วนทางด้านวิชาพื้นฐานจะต้องเน้น **ปัจจัยมนุษย์ (Humanware)** **ปัจจัยข่าวสาร (Infoware)** และ**ปัจจัยองค์กร (Orgaware)** หลักสูตรจึงควรมีความยืดหยุ่นให้มาก เพื่อสามารถนำปัญหาและข้อมูลต่าง ๆ มาปรับเนื้อหาของการเรียนการสอนให้ตรงต่อความต้องการของปัญหานั้น ๆ รวมทั้งผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ในด้านทฤษฎีและปฏิบัติในลักษณะเดียวกับการปฏิบัติงานจริง จากแนวคิดที่กล่าว ทำให้การดำเนินงานวิชาการหลักสูตรของ มทส. มี**คุณลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวอยู่บางเรื่อง** ได้แก่

หลักสูตร “4-WARE” สำหรับนักเทคโนโลยียุคใหม่

ในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรในแต่ละสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้เน้นคำนึงถึงหลักการสำคัญ นั่นคือ เน้นการจัดการศึกษาทั่วไป ในรูปแบบที่สามารถพัฒนาผู้เรียนทั้งในเชิงภูมิปัญญา บุคลิกภาพ และคุณธรรม การเน้นวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อรองรับการศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีแขนงต่าง ๆ การจัดการศึกษาในวิชาชีพในลักษณะผสมผสานภาคทฤษฎีกับปฏิบัติ หรือการผสมผสานการเรียนให้ห้องเรียนกับการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ (Cooperative Education) และการผสมผสานระหว่างศาสตร์ในลักษณะพหุวิทยาการ (Multi-disciplinary) ในการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน รวมทั้งการส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกประจำในหอพักของมหาวิทยาลัย เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้และพัฒนาความคิด บุคลิกภาพ คุณธรรม จริยธรรมจากประสบการณ์ภายนอกชั้นเรียนในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และยังคงคำนึงหลักเกณฑ์และแนวทางในการจัดหลักสูตร ตามที่ทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบัน คือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) กำหนดอีกด้วย

นอกจากนี้ จุดเด่นอีกประการหนึ่งในการจัดหลักสูตร ได้แก่ การวางกรอบความคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเทคโนโลยี ซึ่งเกี่ยวข้องกับปัจจัยสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

- **ปัจจัยเทคโนโลยี (Technoware)** คือ ความรู้ความสามารถในเทคโนโลยีแขนงต่าง ๆ
- **ปัจจัยมนุษย์ (Humanware)** คือ ความรู้ความสามารถโดยทั่วไปฐานะมนุษย์ผู้ใช้เทคโนโลยี
- **ปัจจัยข่าวสาร (Infoware)** คือ ความสามารถในการรับ-ส่งข่าวสารข้อมูลด้วยเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ
- **ปัจจัยองค์กร (Orgaware)** คือ ความสามารถทางการจัดการองค์กรเพื่อรองรับการพัฒนาเทคโนโลยี

ดังที่ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอาน ได้กล่าวถึงแนวคิดพื้นฐานของการดำเนินงานวิชาการว่า

“...การแบ่งการบริหารเป็นสำนักวิชา เราก็บอกว่าในเบื้องต้นที่สุดคงต้องเล่น เทคโนโลยี 4 กลุ่ม กลุ่มที่จัดเตรียมคนเตรียมองค์การเตรียมปัจจัยข่าวสารนี้ เราเรียกกลุ่มนี้ว่า เทคโนโลยีสังคม กลุ่มที่จะเตรียมเทคโนโลยีเฉพาะด้านไปรองรับการพัฒนา เช่น เกษตร เราเรียก เทคโนโลยีการเกษตร กลุ่มอุตสาหกรรม เราเรียก เทคโนโลยีอุตสาหกรรม และการศึกษาที่จะพัฒนามันหนีไม่พ้นที่จะต้องไปดูเรื่องระบบทรัพยากร เรื่องพลังงาน เรื่องสิ่งแวดล้อม เราก็ไปใช้คำย่อว่าเป็น เทคโนโลยีทรัพยากร ซึ่งที่จริงรวมทั้งด้านสิ่งแวดล้อมทั้งด้านวัสดุทั้งด้านพลังงาน ที่นี้ถ้าวันหนึ่งประเทศไทยนี้พัฒนาไปแล้วเปลี่ยนทิศทางการปรับเทคโนโลยีเหล่านี้ตามไป แล้วทีนี้เนื่องจากทั้ง 4 กลุ่มนี้ เราจะให้การศึกษาที่เข้มแข็งไม่ได้ถ้าไม่มีวิทยาศาสตร์เป็นฐาน เราก็เลยเอาวิทยาศาสตร์นี้มาไว้ในสำนักวิชาแรก คือ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสังคม หรืออาจจำแนกเป็น กลุ่มที่ 5 ก็ได้ อาจจะเป็นสำนักวิชาวิทยาศาสตร์อันหนึ่ง สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคมอันหนึ่ง นี่คือองค์ประกอบที่เป็นที่มา อันนี้คือคำตอบที่ว่าทำไมจึงต้องการรูปแบบบริหารอย่างนี้ซึ่งแตกต่างไปจากอีก 3 แห่งที่ พ.ร.บ. เข้ามาพร้อมกัน เพราะมหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี และเราวางแผนทั้งหมดเพื่อสะท้อนเรื่อง หลักการเรื่อง Technology for Development มาตลอดถ้าไม่จัดรูปแบบบริหารอย่างนี้จะไปไม่ได้...”

(ที่มา : หนังสือทศวรรษแรก ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาลแห่งแรกของประเทศไทย หน้า 158-159 ผู้วิจัย ดร.อมรรวิช์ นาครทรรพ)